

ERDÉLYI GAZDA

KÖZ- ÉS MEZŐGAZDASÁGI HETILAP.

A LAP AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI
EGYLET TULAJDONA.
TELEFON: 158 SZÁM.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET, AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ EGYLET
ÉS A „HANGYA” KÖTELEKÉBE TARTOZÓ SZÖVETKZETEK HIVATA-
LOS KÖZLÖNYE. — MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
KOLOZSVÁR, ATTILA-UTCZA 10; SZÁM.
TELEFON: 158 SZÁM.

Az E. G. E. tagjai további intézkedésig tag-
díj ellenében kapják. Alapító tagdíj 2000 lel,
rendes tagdíj évi 100 lel, klsgazdák és tiszt-
viselők részére 50 lel.

A lapfelfügglő bizottság felügyelete mellett felelős szerkesztő és kiadó:

TÖRÖK BÁLINT
AZ E. G. E. TITKÁRA

Előfizetési díj nem tagok részére:

Egy évre 150 lel Negyed évre 40 lel
Fél évre 75 lel Egyes szám 3 lel

Magyar vagy simmenthali marhát tenyészünk Csikban.

November 19-én a Csikvármegyei Állat-
tenyésztő Bizottság ülésének egyik program-
pontja az volt, hogy a bizottság 10 esztendőre
állapítsa meg, hogy Csikvármegye gazda-
közönsége milyen szarvasmarha fajtát tenyész-
szen, mely fajta tenyésztése kötelező lenne s
amely aztán egyöntetűvé tenné a vármegye állat-
állományát és megszüntetné az állatoknak azt
a sok össze-vissza kereszteződését, melyben
sajnos a vármegye összes állatállománya szenved.

E pont irányítása végett elsőnek *P. Cristea*
director general ur szólalt fel. Szigorú, rideg
szavakkal ecsetelte, hogy az erdélyi fehér fajta
marhának, — mely még nem is olyan régen
Csikmegyének büszkesége volt — napjai meg-
vannak számlálva s ez a fajta érelt már arra,
hogy csak muzeumban legyen látható. Felsor-
olta az erdélyi fehér fajta óriási hibáit, nem
jó tejelő, nem hizékony, husa kevesebb értékű,
a gazda minden évben kap egy csámpás bor-
jucskát utánna, melyet vajmi kevés haszonnal
tud értékesíteni, rém lassu fejlődésű s fejlődé-
séhez nagy legelő területek kellene, melyek
részben az agrártörvény, részben a kiirtott
erdők, — jelenleg havasi legelőként használt —
területek ismét kötelező befásítása követke-
zésében megszűnnek.

Melegen ajánlja, hogy Csikvármegyében,
hol úgy is már a fehér erdélyi marhának a
nyugatiival való kereszteződése elérte a teljes
zürzavart, a jövőben csak a nyugati fajta irány-
ban legyen tökéletesítve, hogy pár év lefor-
gása után ezen vármegye állatállománya ala-
kuljon át nyugati fajtává, nevezetesen simmen-
thalivá. Előadásából a legnemesebb jóindulat

sugárzott ki. Szóval meleg visszhangra talál-
tak a bizottság elnökénél is.

Láttam a nem tetszést és megütközést
P. Cristea director general arcán, mikor fel-
szólalva, határozottan kijelentettem, hogy ilyen
formában nem osztom véleményét, s nem
helyeslem indítványát.

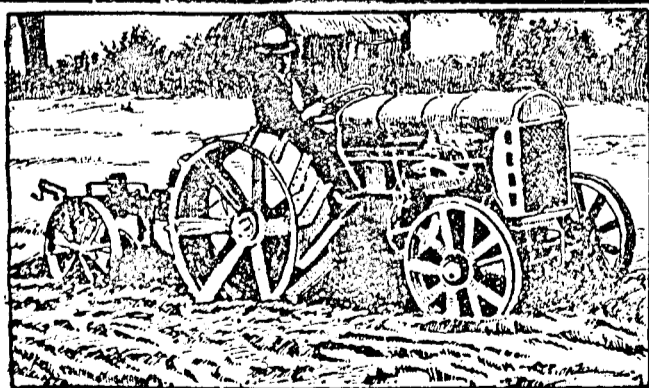
Mindenek előtt tekintetbe kell vennünk
Csiknak klímáját és fekvését s a gazdatársada-
lom mezőgazdasági helyzetét és az állatte-
nyésztés eddigi irányát. Csik klímája határo-
zottan nem kedvező a nyugati fajtára. Ezt saj-
nos 2 év óta tapasztalom az iskolánk simmen-
thali állományán, melynek meghonosításáért
rengeteg összeget áldozott annak idején a
magyar kormány s mégis elkorcsosult. Alig
egy évvel ezelőtt a csákovári földmivesszko-
lától, honnan ide lettem áthelyezve, egy remek
szép, mezőhegyesi törzsből származó eredeti
simmenthali bikát hoztam s megtudom mu-
tatni bárkinek az eredményt. A bika — dacára
a legjobb kondícióban tartó takarmányozás-
nak — teljesen leromlott, utódai csenevész-
ek, úgy hogy kénytelenek leszünk nemsokára át-
térni egy más és jó tejelő hegyi fajta tenyész-
tésére. A csiki gazda nem tejjre bázisozza a
marhatenyésztését, hanem igavonó állatok pro-
dukálására. A csiki gazdának egyrészt nincs
annyi birtoka, hogy azon mesterséges takar-
mányokat termelhesse, másrészt azok termes-
tésére sem nagyon kedvező a csiki klíma. A
csiki gazda létének alapja az erdő, igás álla-
tát alig használja egy évben egy néhány hét-
nél tovább mezei munkára, az évnek többi
idejében pedig fát szállít, melyre bizony be-
fogja még fejős tehenét is, ezt pedig a sim-
menthali tehen ki nem bírja, sem azokat a rette-
netes zord hidegeket, szeleket s viharokat,
melyek itten vannak. Vagy talán az a nagy

testű, gyenge körmű, sok hussal megáldott
simmenthali ökör bírja azt a magas hegyeken
való erdőlést, a farkasordító hidegben?

Minden körülmények között ide csakis a
régébbi, fehér marha fajta való, mely igény-
telen, ellentálló, melynek immár évezredek
multja van, mely még korántsem méltó, sem
a kipusztulásra, sem a muzeumba.

Szavaimra szomorú választ kaptam, *Cristea*
director general ur kereken visszautasította a
érveléseimet, iparkodván megcáfolni azt teljes
egészében. Amint ő mondá, a lusta, tunya
gazda nem érdemes a pártfogásra, már pedig
az erdélyi fajtát csak a dolgozni nem szerető
gazdák tenyésztik, mert semmi dolguk nincs
vele. Kicsapják a legelőre s úgy, ahogy, ott
kifejlődik, s aztán igába veszik s kinozzák
egész életükön át, tehát ezért a szót nem ér-
demes pazarolni. Az ellentállás tekintetében
nemcsak, hogy megállja a nyugati fajta az
erdélyivel a versenyt, hanem a legújabb sta-
tisztikai adatok alapján az erdélyi marhának 90
százaléka tuberculotikus, (?) míg a nyugati faj-
tában alig találtak pár tuberculotikus állatot. (?)
A nyugati fajta igényességét is ki tudja elégi-
teni a csiki gazda. Ha nem tud mesterséges
takarmányt termelni, nem baj, Csikban van
széna, amennyi nincs egyetlen más vármegye-
gyében.

Nem hagytam fel álláspontomat, hanem
érveim támogatására segítségül hívtam a jelen-
levő összes vármegyei állatorvosokat, kik mö-
gött évtizedek munkájának tapasztalata áll s
kikkel karöltve úgy a gyergyószentmiklósi va-
lamint a csikszeredai állatkiállításokon, gazda-
sági és ismeretterjesztő előadásainkon, nem
harcoltunk másért, mint a fehér fajta régi
tisztá vérben való tenyésztéséért. Nem mintha
talán ellensége volnék a nyugati fajtának, nem,

„Fordson Tractor“-ok

Személy- és teherautók, autó alkatrészek,
mindenféle gazdasági gépek megtekinthetők
és beszerezhetők a

„PERRY” cégnél. Cluj, Calea Regele Ferdinand
No. 99. Telefon 999. szám.

„Gazdák” Biztosító Intézet
Részv.-Társaság

Székhely: Arad. Vezérképviselőségek: Aradon, Kolozsváron, Brassó-
ban, Temesváron, Nagyváradon, M.-vásárhelyen, Déván, D.-szl-
mártonban, Gy.-fehérváron, Szatmáron, N.-enyeden és Tordán-
Ellfogad fűz, lég, élet, állat, betörés, lopás, baleset, szavatosság. Kiháza-
sítási stb. biztosításokat. Egyesületi tagok külön kedvezményben
részesülnek. Minden biztosítási ügyben részletes tájékoztatást
nyújtanak a vezérképviselőségek és egyesületünk titkári hivatala.

hisz azon fajtának kiszámíthatlan hasznosságát élveztem s tapasztaltam az összes uradalmakban, hol a tehenészeteket vezettem, de minden tudásom és meggyőződése azt mondja, hogy Csiknak tiszta vérben való tenyésztésre s az állattenyésztő bizottság segélyezésére, csak az erdélyi fehér fajta való.

Keresztes Antal járási állatorvos ur határozottan kijelentette, hogy a csiki gazdák teljes tönkretételével járna a nyugoti fajták tenyésztése. A simmenthali marhának igényeit, hogy mennyire kielégíti a csiki széna, egy szomorú példával bizonyítja. Boldogult Mikó Bálint simmenthali tehenei *térdig álltak a csiki szénában s mégis 17 darab végelgyengülésben hullott el*, amit a boncolásuk alkalmával állapítottak meg, míg a fehér fajták remekül néztek ki, s a mellett dolgoztak is. Hasonló értelemben nyilatkozott úgy Vogel vármegyei főállatorvos ur, valamint Fülöp és Baka járási állatorvos urak is. Midőn látta Cristea ur, hogy mennyire ragaszkodunk elveinkhez, kérte a bizottság elnökét, vármegyénk prefektusát, hogy az érdemesebb gazdákat hívjuk egy gyűlésbe, vitassuk meg ott ezt az ügyet s mégis egy nagyobb számú gazdaközönség határozzon ebben a fontos kérdésben. Tehát gazdatársaim összefogunk gyűlni, elébetegek fogjuk találni összes jó és rossz tulajdonságában mindkét marhafajtát, válasszatok. Csak előre kérlek benneteket, a választást nyitott szemmel csináljátok. Ti nem két éve vagytok Csikban, mint én, úgy mögöttetek, valamint előttetek, egy élet áll, szűrjétek le a múlt tapasztalatait s abból állítsátok fel a jövőt. Határozatok 10 esztendőre szól, mely idő alatt állatállományotok teljes átalakuláson megy keresztül, hatását késő unokáitok is érezni fogják s valóban a Ti felfogásotoktól és határozatoktól fog függni, hogy a kipróbált, s minden tekintetben kitűnően bevált, s az egész világon a legjobb iga erőt szolgáltató marhafajtát unokáitok a muzeumokban lássák-e?

Szabó György,
földm. isk. igazgató.

TÁRCA.

Apáink gyümölcsészete.

Irta: Dr. Péter Béla.

Sok vidéken az a jó szokás van divatban, hogy a fiatal legénynek nem szabad addig megházasodnia, míg bizonyos számú gyümölcsfát el nem ültetett. Ahol ez a jó szokás divik, ott azután apáról fiúra, nemzedékről nemzedékre marad a gyümölcsfa s a fiatal utód hálával és dicsérettel van elődei iránt, mert lehetővé tették neki, hogy a gyümölcsfák áldásában neki is már jókor része lehessen. Mert a faültetés nemcsak a jelennek, hanem a jövőnek is szól. Aki olyan vidéken nőtt fel, ahol a gyümölcsfák ápolása otthonos, annak lényével összeforrt a gyümölcsfa megbecsülése és a kertészkedés szenvedélyévé, legkedvesebb foglalkozásává válik, amely az ember lényét átitatja, esztétikával és idealizmussal tölti el a keblét. Alig akad város, ahol a gyümölcsös kertek ápolása oly régóta és olyan rendszeresen folyt volna, mint az én kis szülővárosomban, a bércei Szepesség ósdi metropolisában. A tatárjárás feldúlta ezt a

Európa cukortermelése.

A csehszlovákiai cukorkartell felbomlása révén ismét aktuálissá vált a cukortermelés és forgalom problémája.

A világháború a répa- és nádcukortermelés megoszlásában nagy eltolódást okozott.

Az európai országok közül Németország és Cseh-Szlovákia cukortermelése haladást tüntet ugyan fel, amely azonban távolról sem ellensúlyozhatja az oroszországi cukortermelés óriási arányu visszafejlődését.

A termelési viszonyokban bekövetkezett változások természetesen kihatottak a nemzetközi cukorkereskedelemre is. Németország az 1913-ben termelt 271. millió tonnából csak 127 millió tonnát fogyasztott el, úgy hogy tekintélyes mennyiségeket bocsáthatott a világpiac rendelkezésére, de 1922-ben Németország már kénytelen volt 235,000 tonna cukrot importálni.

Cseh-Szlovákiában és Lengyelországban kedvezőbbek a cukorforgalmi viszonyok. Cseh-Szlovákia a volt monarchia cukorgyárainak 90 százalékát átvette és 1920-ban 24, 1921-ben 44, 1922-ben pedig 3.04 millió métermázsa cukrot exportált. A múlt évi visszaesést a cseh koronának 1921. végén megkezdődött gyors iramu emelkedése magyarázza meg, ami a cseh-szlovákiai cukor versenyképességét a világpiacra megakasztotta.

Mint hogy Oroszország cukortermelését a háború és az ezt követő forradalmi korszak tönkretette, bizonyos mértékig Lengyelország vette át Oroszország cukorexport-szerepét. A cukortermelés ott 1920 óta 150,979 tonnáról 268,407 tonnára emelkedett, de még emelkedőben van.

A többi európai állam köztük Románia is behozatalra van utalva. Franciaország a háború előtti termelőképességének még csak egynegyedét nyerte vissza. Európa cukorbehozatali szükségletét főképen tengerentúli országok — elsősorban Kuba szigete — fedezik és e révén a newyorki tőzsde vette át a vezér-

szerepet a nemzetközi cukorpiacon. Ugy a londoni, mint a hamburgi és magdeburgi cukortőzsde jelentősége a háború befejezését követő években háttérbe szorult a newyorki tőzsdével szemben.

Irodalmi szemle.

A 60-ik füzet.

Most jelent meg az E. G. E. könyvkiadó vállalatának 60-ik füzete. Ebben a füzetben mondja el Dr. Szentkirályi Ákos nyug. akad. igazgató a juhtenyésztés alapelveit. Midőn ezt az értékes és aktuális tárgyú füzetet kezünkbe vesszük, álljunk meg egy pillanatra. Az a tény, hogy a mai rendkívüli nehéz viszonyok mellett is képes volt az E. G. E. új füzet kiadására vállalkozni, nagyon örvendetes és az erdélyi gazdaközönséget nagy hála kötelezi. De figyelmünket el nem kerülheti a 60-ik szám sem. Ez a tekintélyes szám megállásra készlet bennünket. Mint kerek szám, mint elég tekintélyes szám megérdemli, hogy megjubiláljuk. A 60-ik abban a sorozatban, amely 36 évvel ezelőtt megkezdődött és a béke időben rendületlenül folytatódott s a gazdasági élet minden ágából hozta a fontos tudnivalókat. Népszerű, könnyen megérthető, modorban írott füzetek azok, amelyek egy kis házi könyvtárral felérnek.

Az E. G. E.-nek ezt a vállalatát elejétől kezdve dr. Szentkirályi Ákos vezette. Ő szövegezte föl az írókat munkájuk megírására, ő intézte a füzetek megjelenésének és terjesztésének sok időt rabló fáradságos munkáját, ő kezelte a füzeteket, ő hívta össze az egyeletnek illetékes bizottságát, hogy döntsön a felvetődő fontos kérdésekben és most mikor már a 60. számot írhatta a füzet címlapjára ő maga vette kezébe a szerzői tollat és ő maga írta meg ezt a jubiláris füzetet. Hogy ő amellet mit érez, mikor kibocsátja a nagy közönség elé e szellemi gyermekét, azt könnyen elképzelhetjük.

De figyelemre méltó e füzet tartalmánál

kis városkát régi helyén, lakói a szepesgömöri érchegeység egyik rejtkehelyére, a lapis refugiára menekült és mikor a tatárok pusztító hada elvonult, ismét előkerültek és a várost jelenlegi helyén építették föl. Hegy tetején épült a város, erős várfalakkal, hatalmas bástyákkal és figyelő tornyokkal, hogy a támadó ellenséget visszaverhesse a város lakossága. Fontos kiegészítő része volt a város erősítésének a széles és nagyon mély sáncárok, amely a várfalakat kívülről övezte. Ezt a hatalmas árkot veszély idején vízzel eresztették tele. Így dacolt ez a város évszázadokon keresztül az ostromló hadak támadásainak és lehetővé tette, hogy polgárságának a termelő munkához meglegyen a szükséges nyugalma és biztonsága. Amikor azután az erősítésnek ez a neme már elavult, a várfal és sáncárok már nem volt elég biztosíték az ellenséggel szemben, akkor leszerelték a bástyákat, a tornyokat és felvonóhidakat, kinyitották a város nehéz kapuit, a mély és tágas sáncárkot pedig gyümölcsöskertekké alakították át. Így láthatod még ma is ezt a várost. Várfalai még ma is majdnem épségben állnak és körülövezik a várost, kapui közül kettő még ma is ott van. A várfalak lebontására nem volt

szükség, mert hiszen ez a város nem igen terjeszkedett, nem volt miért. A középkor igényeinek megfelelően épült, ma elhaladt fölötté a modern kor, kiesik az újabb közlekedés fővonalából, elmaradt a világtól. Most ott áll ez a csinos városka, mint a történelem eleven emléke. Az egész város, úgy, ahogyan áll, valószínű történelmi múzeum, amelyet a háború előtti időben sok idegen látogatott, főleg a Tátrába látogató idegenek közül. A városkát köröskörül a mély és széles várárok veszi körül, amely ma is jól ápolt gyümölcsöskertek koszorúja, ettől kifelé pedig széles övben gyümölcsöskertek terülnek el. Gyümölcsöskertek, itt-ott egy-egy majossal, csürökkel, gazdasági épületekkel keverten képezik a városka „külvárosát”.

Itt tehát már évszázadok óta ápolták a gyümölcsészetet, dacára annak, hogy az éghajlat nem volt éppen a legkedvezőbb erre, hiszen a városnak a tengerszín feletti magassága 500 és egynehány méter, ahol tehát hűvös az égalj és a nagy hegyekről zord szelek fújnak.

Mondhatnám, hogy ez a hely az alma-termelés legészakibb határa, mert a följobb, észak felé eső községekben, kivált a Magas-Tátra aljában elterülő vidéken már csak korán

fogva is, mert hiszen az erdélyi gazdára igen fontos a juhászat kérdése. Ez az az állat, a mely uzsorakamatokat hoz. Itt e füzetben találja meg a gazda a juhászat legfontosabb tudnivalóit egy kiváló szakembernek tollából, a ki hosszú évek tapasztalatai alapján szűrte le azokat az igazságokat és jó tanácsokat, amiket füzetében könnyen érthetően és élvezetesen leirt.

Üdvözlöm ezt a füzetet szerény szakirodalmunk nevében, amelyet ime nagy értékkel gazdagított. Üdvözlöm az E. G. E. irodalmi szakosztálya nevében a 60-ik szám alkalmából és üdvözlöm mint a juhászat iránt gyermekkorom óta élénken érdeklődő és a juhok életét és gazdasági jelentőségét figyelemmel kísérő szemlélő.

Dr. Péter Béla.

Egyleti élet.

Meghívó.

Az Erdélyi Gazdasági Egylet Cukorrépatermelői Szakosztálya, mint a Termelők Szövetsége 1923 év december 20-án, csütörtökön d. e. 11 órakor, Marosvásárhelyen a vármegyeház nagytermében

termelői értekezletet tart,

melyre az érdekelt gazdaközönséget tisztelettel meghívja:

Kolozsvár, 1923 december hó 1-én.

Az Elnökség.

TÁRGY:

Az 1924 évi cukorrépa munkásszerződések revíziója.

Kérelem a nagyobb cukorrépatermelőkhöz. Az EGE Cukorrépatermelői Szakosztálya e hó 20-ra értekezleire hívja össze a termelőket a cukorrépa munkásszerződések revíziója és egységesítése céljából. Felkérjük mindazon termelőket, akik idegen vidékről szerződöttes részes, szakmánybéres, konvenció munkásokkal dolgoztatják meg répájukat sziveskedjenek az 1923 évi munkásszerződésüknek egy példányát beküldeni áttanulmányozás céljából.

Érő nyári körtét és szilvát természetesen s e fák gyümölcse nem annyira a fán, mint inkább a padláson szétteregve szokott beérni. Lőcsén azonban még finom gyümölcs terem, bár a lőcsei alma zamata dolgában össze nem hasonlítható a délebben, Kassa vidékén termővel.

Apáink gyümölcsöseit nem a nagyvermelés, nem az export céljára, hanem inkább házi használatra, a család fogyasztására rendezték be. Hiszen akkoriban gyümölcsexportról szó sem lehetett, vasutak sem voltak, még ezen a tájon még gyermekkoromban sem.

Minden jobb módu családnak meg volt a maga gyümölcsöskertje, amelyet nemcsak az elérhető haszonért gondoztak, hanem ez üdülő helye is volt a családoknak az enyhébb évszakok szabad délutánjain.

Apáink évszázadok óta már nagy pomológusok voltak. Gyermekkoromban még meg volt a „pomológiai egylet”, amely külön csemetenevelő kertet tartott fenn, ahol a mi apáink sajátkezűleg nemesítették a vadoncokat. Nem derogált akkor az uri nemesnek és a magasabb rangú hivatalnoknak az egyszerű néptanítóval együtt munkálkodni. Szabad délutánjaikon ott görnyedtek az urak a faiskolában, hajladoztak, guggoltak, sőt le is térdepeltek a vad csemete előtt, hogy elvégezzék rajta a nemesítés ma-

Szövetkezés.

A marostordamegyei cukorrépatermelők f. hó. 29-én Marosvásárhelyen értekezletet tartottak, amelyen Csontos Miklós elnökelete alatt Orbán Balázs földm. szöv. igazgató ismertette a cukorrépa beváltás kapcsán a gazdák részéről felmerült panaszokat és kívánságokat. Az elfogadott határozatokat a termelők szövetségének kolozsvári központjához küldik a szükséges lépések megtétele céljából — Csontos Miklós elnök azon kérdésére, hogy kívánják-e a termelők, hogy a szövetség útján köttesenek a szerződések, avagy közvetlenül a gyárral, egyhangú lelkesedéssel felállva, a szövetség útján való szerződés kötelezővé tételét mondta ki az értekezlet. A jövő évi szerződés pontjai felett való vitában résztvettek gróf Haller István, P. Szentmártoni Bálint. Az EGE képviseletében Török Bálint titkár volt jelen az értekezleten.

Kisebb szakközlemények.

A folyó évi cukorrépatermés még nincs elszámolva. Ezért a jövő évi répatermelői szerződések aláírására még korai az idő.

Csakis olyan termelői szerződést írjunk alá, amelyre vagy az Erdélyi Gazdasági Egylet, vagy az Erdélyi Barázda bélyegzője reá van ütve.

A szervezett gazdák erkölcsi kötelessége befolyásolni a szervezeten termelőket a termelői szövetséghez való csatlakozásra.

Ne csak a vetésterületet, hanem a vetésre fordított munkát is növeljük, hogy magasabb termésátlagokkal több jövedelmet biztosíthassunk.

Törvények, rendeletek.

Novembertől májusig tilos a tojás-export. A tojás kivitele november 1-től május 1-ig tilos. A nyári hónapokban megindult tojásexport ugyanis a tojás piaci árának nagymértvű emelkedését idézte elő s így a kormány ragaszkodik a kiviteli tilalom fentartásához, illetve az exportot csak az említett időben engedélyezi.

gasztos operációját. Uj gyümölcsfajtákat hoztak a messzi külföldről, kipróbálták és elszaporították; kiállításokat rendeztek, eszmecesterét folytattak a gyümölcsfajtákról és ime a gyümölcs-termelés minden idegen segítség nélkül, teljesen autonom uton, apáink önerejéből, a társulás és az összetartás hatalmánál fogva magas fokra fejlődött. Akkor nem voltak még állami faiskolák, községi csemetekertek, az állam nem osztogatott ingyen vagy kedvezményes áron csemetéket, minden kerttulajdonos ambícióját képezte a gyümölcsfának sajátkezű nevelése és büszke volt gyümölcsfáira és azok termésére.

Az egyleti faiskolán kívül a nagyobb kerttulajdonosok maguk is rendeztek be maguknak faiskolát, ahol rendszeresen neveltek nemesített gyümölcsfacsemetéket. A főlösteget ők is, úgy mint az egylet is, eladták. Így terjedt a gyümölcsészet a környéken is. Amint azonban az öregek kidültek, megváltozott a kor szelleme, a pomológiai egylet régi működése megszűnt, a régi kert lezűllött, az összetartozás meglazult, ki-ki a maga kertjébe vonult és a gyümölcsfanevelés részint kereskedelmi vállalkozás tárgyává lett, másrészt pedig az állam vette a kezébe a gyümölcsfák terjesztését.

(Folyt. köv.)

A tölgyfahordók kivitelei illetéke tiz lterenként fizetendő. A november 21-én élelbelépteteli módosított kivitelei illetékekről szóló rendelet értelmében az uj tölgyfahordók tizlterenként öt lei, míg a régi használt tölgyfahordóké tizlterenként három lei.

Vegyes közlemények.

Állatkiállítások Arad megyében. A vármegye állategészségügyi bizottsága Gherman Joe dr. alispán elnökelete alatt ülést tartott, amelyen határozatot hoztak, hogy Aradon és a megye egyes községeiben propaganda-állatkiállításokat rendeznek. Ilyen állatkiállítás Pécskán, Pankotán, Borosjenőn és Borossebesen lesz.

A szatmári bérlőszövetkezetek megkapták földjeiket. Szatmármegyében egymásután alakítják meg a falvak földművesei a a földbérlő gazdasági szövetkezeteket, amelyek az állam által kisajátított földekből bérelnek annyit, amennyit saját tagjaik közösen megművelhetnek. A megalakított bérlőszövetkezetek közül az érdengelegi, a porteleki, a vezendi, madarászi, csengerbagosi, dobi, oroszfalusi és amaci szövetkezetek már meg is kapták az államtól a földeket. A nyolc falu határában mintegy kétezer katasztrális hold földet kaptak ezek a szövetkezetek. Ujabban Krasznaterebesen és Krasznaszentmiklóson alakultak meg a gazdasági bérlőszövetkezetek, amelyek földigényéről most folynak a tárgyalások.

Galamb és baromfiállítás. A „Carierul” aradi galamb, baromfi és apró háziállat védő és tenyésztő egyesület december hó 8. és 9-én rendezti Aradon, I. Vulcan (Kazinczy)-utcai polgári fiúiskola épületében ez évi kiállítását.

Cseh közigazdasági iskola Apponyi éberhardi kastélyában. Cseh lapjelentések szerint a cseh kormány a Felvidéken két uj gazdasági iskolát létesített, még pedig Holicson és Éberhardon. Az éberhardi cseh gazdasági iskolát Apponyi Albert gróf egykori kastélyában helyezték el.

PIAC.

Országos vásárok.

1923. dec. hó 3-án. Ecsed, Magyarfalva, Nagyselyk, Soborsin. 4 én. Sármás. 5 én. Nagyszombor, Telegd. 6-án. Bálinc, Balászfalva, Brád, Cséffa, Fogaras, Monostor, Petele, Torda. 7-én, Nagyvárad, Nyárádszereda, Vaskoh.

Apróhirdetések.

Apróhirdetések ára: szavanként 1 lei. — Vastag betűkkel szedett szavak kétszeres aron számítottak, — Legkisebb apróhirdetés díja 20 lei. Állást keresők részére 20 szólg 10 lei.

Eladó 312 holdas birtok a Mezőségen. Cím megtekinthető az E. G. E. titkári hivatalában. 3597

Gazdasági segédülést január 1-re állást keres. Kisebb gazdaság vezetését is elvállalja. Cím a kiadóhivatalban. 3601.

Tányérvetőmag lencsét legolcsóbban ajánl Bartha Árpád Sít.—Gheorghe—Sepsiszentgyörgy. 3604.

3 drb. 1 éves siment-hall bika eladó. Megtekinthető Hirsch és Barsay gazdaságában Gyllau-Gyálu Kolozs vm. 3603.

Boltkezelő kerestetik a Nagybánya és Vidéke fogy. Szövetkezete kapnlkányat flók üzlete részére. Ajánlatokat fizetés megjelölés-sel az Igazgatóság címére Bala-Mare (Nagybánya) kerünk. 3606

Hirdetmény.

1923. december 9-én d. e. 10 órakor Cucerda (Székelykocsárd) község irodájában nyilvános árverésen 6 évre haszonbérbe adatik egy Székelykocsárd határában fekvő 90 holdas birtok. A feltételek a községi irodában, valamint Besztercenaszód vármegye árvaszékénél Bistrija megtekinthető 3607

HIRDETÉSEK.

Sztancsafalvi fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1923. évi december hó 16-án délelőtt 11 órakor a község házában rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi december hó 23-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Az Igazgatóság kiegészítése. 2. A felügyelőbizottság választása. 3. Az alapszabályok 5 és 12-ik §-ainak módosítása. (5. §. Régi szöveg: Szövetkezeti tag lehet minden egyes vagy jogi személy, ki a megalakulás előtt kibocsátott ívben magát előírta, a 40 bani megállapított belépési díjat lefizette stb. Új szöveg: Ugyanez 40 bani helyett 10 leít írva a szövegbe. 12-ik §. Régi szöveg: A tagok által befizetendő egy üzlet rész tiz (10)-ben állapítatik meg, mely 1 hó alatt fizetendő be. Új szöveg: A tagok által befizetendő egy üzlet száz (100) leiben állapítatik meg, mely azonnal fizetendő be. 4. Netaláni indítványok. — Kelt Sztancsafalva, 1923. november 17.

Az igazgatóság.

Magyaró és Vidéke fogy. és értékesítő szövetkezet 1923. évi december hó 5-én d. u. 3 órakor a ref. iskola helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghívattak. Ha a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi dec. hó 12-én tartatik meg, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Igazgató lemondás és új igazgató választás. 2. „Hangya” fiók felállítás. 3. Üzlet rész jegyzések. 4. Netaláni indítványok. Kelt Magyaró, 1923. november hó 12-én.

Az igazgatóság.

Havadi fogyaszt. és értékesítő szövetkezet 1923. dec. 9-én d. u. 3 órakor az iskola helyiségében rendkívüli közgyűlést tart, melyre a tagok az alapszabályok 25-ik §-a értelmében meghívattak. Ha a közgyűlés a megjelenő tagok csekély száma miatt határozatképtelen lenne, úgy a közgyűlés 1923. évi december hó 16-án fog megtartani, mely tekintet nélkül a tagok számára, határozatképes lesz. Napirend: 1. Igazgatósági tagok választása. 2. Felügyelőbizottsági tagok választása. 3. A szövetkezet kezelt üzlet rész tőkésének emelése. 4. Netaláni indítványok. Kelt Havasd, 1923. nov. 18-án.

Az igazgatóság.

fél kg. gyapju, vagy fél kg. sajt áráva
megmentheti birkáját a pusztulástól!!

„DISTOL“

biztosan meggyógyítja a **mételykóros**

juhait és szarvasmarháját! *PARADISO*

„DISTOL“

Egyszerű a kezelés. Biztos a gyógyulás.

Kapható

Gergely Ferenc utóda cég
drogeriájában, Cluj—Kolozsvár.

Lerakatok:

Gea-Krayer drogeria r.-t. Temesvár, Hietsch & Co
khem. laboratorium, Nagyszeben. Dr. Guftmann Béla
gyógyszertára, Szatmár. Kraft és Herbert drogeria,
Brassó. Dávid János gyógyszertár Marosvásárhely.
Továbbá bármely gyógyszertárban.

!! Ne várjon addig, míg állatja leromlik !!

Ez évben rendkívül gazdag tartalommal
jelent meg az

**ERDELYI GAZDÁK
ZSEBNAPTÁRA
az 1924 évre.**

Magyar gazda mást nem is vehet, mint az

Erdélyi Gazdák Zsebnaptárát

A naptár ára 24 L. Az E. G. E. tagjai, a
gazdaköri és szövetkezeti tagok számára
15 Leu.

Megrendelhető lapunk kiadóhivatalában.

Bánáti szanatorium

Timişoara, Holló utca 2. Modern gyógyintézet bel-, gyermek-, ideg-, sebész-, női-, orr-, fül-, gége-, bőr-és szembe-tegek részére. Diatetikus konyha. Legmodernebb gyógytényezők: Röntgen, Rádium, Quarz, Diathermia és az egész elektrotherapia, Hydrotherapia, mór és fangókezelések.

Specialista orvosok. Bécsi ápolónők

Olcso szobaarak. Rador 540

5000 kg. vörös lóheremag, tisztított, arankamentes.
6000 kg. luzerna
5000 kg. baltacimmac,
2000 kg. „sacharrosa” sárga takarmány cukorrépa
2000 kg. „kolozsus” takarmányrépamag,
2000 kg. „Eckendorfer”
2000 kg. „Obendorfer”
3000 kg. „Bokorbab” fehér gyöngy,
2000 kg. „Bokorbab” fehér kimerítettellen,
2000 kg. Victoria borsó,
3000 kg. Lencse,
2500 kg. kék zártokú, francia mák.
1500 kg. szürke mák,
1000 kg. makói hagymamag,
500 kg. coreander mag,
20000 kg. tavasz biikköny,
2000 kg. Lenmag,
2000 kg. Kendermag,

Kiseb tételekben készpénz, vagy más csere-
magvak, ellenében átadó.

Kérjen mintázott ajánlatot!

„Barázda“

Erdélyi Mezőgazdák és Bortermelők
Kereskedelmi Részvénytársasága
Targu Mures — Marosvásárhely.

Telephon: 65.

Igazgató;

Auffenberg Agost. volt földm. min sz.
főtanácsos.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank

Kolozsvár, Mátyás király-tér 7. sz.

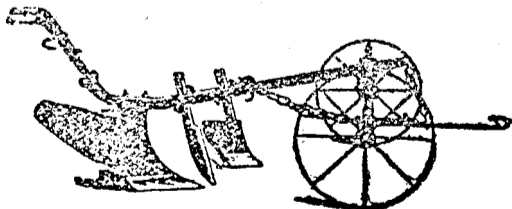
Alap ökéje: 16.000.000

Tartalék tőke: 15.000.000

033

Ekék

boronák, kukorica morzsolók, seckavágók, motorekék és motorok

Gummiáruk

és mindennemű műszaki cikkek

legolcsóbban kaphatók az E. G. E. géosztályában

HANN és TÁRSA GÉP- ÉS MŰSZARI KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
Kolozsvár, Str. Regina Maria (volt Deák Ferenc-u. nr. 11.)

Telefonszám: 2-36.

Sürgőnycim: Hanncomp.

360

